

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Optimalisatie Waterwinningen Budel, Eindhoven en Nuland

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

18 mei 2009 / rapportnummer 1904-84

1. OORDEEL OVER HET MER

Brabant Water heeft het voornemen de bestaande middeldiepe winning bij Eindhoven uit te breiden en bij Budel een diepe waterwinning te starten en vraagt hiervoor twee grondwaterwetvergunningen aan. Twee bestaande waterwinningen worden beëindigd (de diepe grondwaterwinning bij Nuland en de middeldiepe grondwaterwinning bij Budel). De provincie Noord Brabant is bevoegd gezag bij de vergunningaanvragen. Ten behoeve van de besluitvorming hierover is een milieueffectrapport (MER) opgesteld.¹

De Commissie voor de m.e.r. (de Commissie) is van oordeel dat alle **essentiële informatie** voor besluitvorming in het MER aanwezig is.

Het MER geeft voor de beschreven alternatieven in voldoende mate inzicht in de daadwerkelijke effecten op hydrologie², natuur, bebouwing en landbouw van de beschreven alternatieven. De milieueffecten zijn bepaald ten opzichte van de huidige situatie omdat er minder wordt onttrokken dan op dit moment vergund is.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL EN AANBEVELINGEN VOOR HET VERVOLGPROCES

De Commissie hoopt met onderstaande aanbevelingen een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming.

2.1 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het MER is een optimaliseringsstudie waarbij voor de locaties Budel en Eindhoven alternatieven gaandeweg zijn geoptimaliseerd. Van sommige maatregelen in het meest milieuvriendelijk alternatief (mma) is niet duidelijk of het voorbeelden of daadwerkelijke voornemens zijn. Het mma is niet vanuit regionaal perspectief vormgegeven, de Commissie is van oordeel dat een regionale insteek van het mma niet had geleid tot andere informatie en/of andere maatregelen.

De Commissie constateert dat de maatregelen die worden genoemd bij het mma niet alleen door Brabant Water kunnen worden gerealiseerd. Het gaat bijvoorbeeld om:

- de optimalisatie van natuurontwikkeling in Buulderbroek;
- de beheersing van risico's op bodemverontreiniging binnen de wingebieden in Eindhoven (o.a. Genneperparken).

Hierbij is ook de inzet van andere actoren noodzakelijk. De Commissie merkt op dat de inspanning van Brabant Water voor realisatie van het mma *alleen* effectief kan zijn als die actoren ook daadwerkelijk hun bijdrage leveren.

---

¹ Voor informatie over de m.e.r.-procedure en de rol van de Commissie wordt verwezen naar bijlage 1. Zie bijlage 2 voor de door bevoegd gezag toegezonden zienswijzen.

² Naar aanleiding van de zienswijze van de Vlaamse Milieumaatschappij (nummer 5, bijlage 2) lijkt nader overleg tussen de betrokken Nederlandse en Vlaamse overheden over het beheer van het diepe watervoerende pakket nuttig.

- De Commissie adviseert voor het Buulderbroek een GGOR³ vast stellen en de verdere precisering van de maatregelen, samen met afspraken over de uitvoering door verschillende actoren, daar onderdeel van uit te laten maken.
- Daarnaast adviseert de Commissie voor de winning op locatie Genneperparken een bodemsaneringsprogramma voor het intrekgebied van deze winning op te stellen.

2.2 Natuur

De effecten op natuur zijn navolgbaar beschreven en naar oordeel van de Commissie juist. De Commissie heeft twee aanbevelingen voor vervolgbesluitvorming.⁴

2.2.1 Kanunnikesven

In het MER⁵ is inzicht gegeven in de (relatief kleine) effecten op het Kanunnikesven. De Commissie wijst erop dat de natuurwaarden van het Kanunnikesven hoog zijn en dat het gebied hydrologisch zeer gevoelig is. In het MER staan de natuurwaarden van het Kanunnikesven beschreven. Ook worden (in de natuurtoets) een aantal mitigerende maatregelen gegeven. Uit het hoofdstuk leemten in kennis in het MER blijkt echter dat niet duidelijk is of deze maatregelen eventueel optredende effecten inderdaad kunnen verminderen of voorkomen.

- De Commissie adviseert voorafgaand aan het starten van de winning in de Genneperparken een nadere ecohydrologische (detail)analyse⁶ uit te voeren van de doorwerking van deze winning op het Kanunnikesven om op basis daarvan (indien nodig) mitigerende maatregelen uit te werken.

2.2.2 Buulderbroek

Voor locatie Budel wordt in het MER aangegeven dat de landbouwschade gemitigeerd kan worden, onder andere door drainagemaatregelen of andere waterhuishoudkundige ingrepen op omliggende agrarische percelen. Daarnaast is in het zogenaamde “verdrag van Cork” door de provincie Noord-Brabant vastgelegd dat vernattingsmaatregelen zich beperken tot binnen het natuurgebied, maar dat er uitstraling van effecten mag zijn buiten het natuurgebied.

De Commissie wijst erop dat mitigerende maatregelen in de aangrenzende landbouwgebieden mogelijk de freatische grondwaterstanden en grondwaterstromen in het Buulderbroek beïnvloeden. Daarmee is er mogelijk een vermindering van het positieve effect op natuur van de sluiting van de middel-diepe winning. In bijvoorbeeld een GGOR Buulderbroek (zie ook §2.1.) kunnen de passende structurele oplossingen hiervoor worden beschouwd.⁷

- De Commissie adviseert het effect van deze mitigerende maatregelen in kaart te brengen (mogelijk hebben de mitigerende maatregelen een verdrogend effect) voordat het besluit wordt genomen en dit bijvoorbeeld in een GGOR Buulderbroek op te nemen.

³ GGOR is de afkorting van “gewenste grond- en oppervlaktewater regime”.

⁴ Zienswijze 3 gaat in op het Kanunnikesven en het Buulderbroek.

⁵ pagina 73 en 86

⁶ In het MER wordt tevens verwezen naar de rapportage “Hanhart consult, 2008” waarin reeds nader wordt ingegaan op deze mitigerende maatregelen.

⁷ In de zienswijzen 1 en 4 wordt aandacht gevraagd voor mogelijke structurele vernatting van percelen.

2.3

Waterkwaliteit

Op de locatie Eindhoven vereist de waterkwaliteit bijzondere aandacht, zowel binnen het huidige beschermingsgebied rond de winning aan de Aalsterweg als binnen het nieuwe beschermingsgebied rond de Gennepark. De Commissie is van mening dat aanvullend aan de informatie in het MER (pagina 75) onderzoek naar (en mogelijk sanering van) de aanwezige bodemverontreiniging in het intrekgebied noodzakelijk is. Afhankelijk van de aanwezige verontreinigingen zal zuivering van het ruwe water plaats moeten vinden.⁸ Door deze benodigde zuivering kunnen mogelijk negatieve milieueffecten optreden (energie, chemicaliën en afvalstoffen).

- De Commissie adviseert te onderzoeken wat de te verwachten kwaliteit van het ruwe water is voordat de vergunning definitief verleend wordt in verband met mogelijke negatieve milieueffecten van de toe te passen zuivering.

---

⁸ Door initiatiefnemer is mondeling toegelicht dat de aangevraagde gefaseerde ingebruikneming van grondwaterwinning op de locatie Eindhoven afhankelijk is van de voortgang en resultaten van, de voorafgaande aan de op deze locatie voorgestelde grondwaterwinning, uit te voeren bodemsanering(en) in het intrekgebied.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Brabant Water

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

Besluit: het besluit genoemd in artikel 14, eerste lid, van de Grondwaterwet.

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C15.1

Activiteit: de onttrekking van grondwater aan de bodem alsmede de wijziging of uitbreiding van bestaande infiltraties en onttrekkingen.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in huis-aan-huis-bladen d.d. 4 mei 2007

advies aanvraag: 1 mei 2007

ter inzage legging: 4 mei 2007

richtlijnenadvies uitgebracht: 9 juli 2007

richtlijnen vastgesteld: 28 augustus 2007

kennisgeving MER in het Brabants Dagblad d.d. 10 maart 2009

aanvraag toetsingsadvies: 5 maart 2009

ter inzage legging MER: 11 maart t/m 21 april 2009

toetsingsadvies uitgebracht: 18 mei 2009

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

Ir. J.H.A. Driessen

mr. F.W.R. Evers (voorzitter)

Dr. ir. J. Hoeks

Drs. A. van Leerdam

ir. C.T. Smit (secretaris)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het MER. Zij gaat daarbij uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER (zoals aangegeven in artikel 7.10 van de Wet milieubeheer) en de vastgestelde richtlijnen voor het MER. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Betrokken documenten:

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. W.A.G.M. de Vries, Soerendonk
2. Vlaamse Overheid, departement Leefmilieu, Natuur en Energie, Brussel
3. Brabantse Milieufederatie, Tiburg
4. A.D.M. van Lievenoogen, Soerendonk
5. Vlaamse Milieumaatschappij, Brussel

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Optimalisatie Waterwinningen Budel, Eindhoven en Nuland

Brabant Water heeft het voornemen de bestaande middeldiepe winning bij Eindhoven uit te breiden en bij Budel een diepe waterwinning te starten en vraagt hiervoor twee grondwaterwetvergunningen aan. Twee bestaande waterwinningen worden beëindigd (de diepe grondwaterwinning bij Nuland en de middeldiepe grondwaterwinning bij Budel). De provincie Noord Brabant is bevoegd gezag bij de vergunningaanvragen. Ten behoeve van de besluitvorming hierover is een milieueffectrapport opgesteld.

ISBN: 978-90-421-2741-8

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

